

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.
Ček rač. št. 11.959.

NAPREJ

Stane mesečno 20 Din, začasno 10 D.
za inozemstvo 30 Din, začasno 15 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati.)Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Mali oglasi: vsaka beseda 50 p, najmanj 5D.Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Banke.

Banke so ustanova iz srednjega veka. Razni vladarji so potrebovali denarja, zato so ga hodili k bogatim oderuhom iskat na posodo. Posamezni oderuhi pa niso imeli vselej dovolj denarja na razpolago, vladarji se niso zadovoljili z malenkostmi. Oderuhi so pa znali spraviti skupaj tudi neverjetno velike vsote, če je vladar ugodil njih željam. Te želje se niso tikale običajnih oderuških obresti, o ne, vladarji so dobivali kredit zelo poceni, saj tudi sploh niso dovoljevali visokih obresti! Pobožni so bili in držali so se sv. pisma. Zato častiti gospodje oderuhi niso nikdar zahtevali visokih obresti za posojila raznim vladarjem po božji milosti, ampak so jih samo ponižno prosili za malo protiuslugo v obliki kakšnega nedolžnega privilegija, predpravice. Take nedolžne privilegije so znali potem gg. oderuhi zelo dobro spraviti v denar, večinoma ljudstvo sploh niti slutilo ni, kdo in kako mu sesa kri.

Liberalizem je prinesel svobodo. To svobodo so znali seveda izrabiti samo tisti, ki so jo poznali in ki so bili dovolj brezvestni, da so se okoristili z bedo nezavednega ljudstva. Banke niso potrebovale več privilegijev, ampak je imel vsak pravico ustanoviti si svojo banko, če je bil dovolj prebrisan. Niti denarja ni bilo treba mnogo za ustanovitev. Saj je neumnih ljudi povsod dovolj, ki ti znosijo denar skupaj, če imaš pobožne oči in sladek jezik. Tudi združništvo so vpregli v bančni voz. Tisto združništvo, ki je bilo ustanovljeno za malega človeka, da ga otme pred oderuhi, je postalo prava šiba božja za delavno ljudstvo. Svoje prihranke nosi pridno v svojo domačo hranilnico, pa najsibito to javna, občinska, ali pa zadružna, najsibo mala ali večja, vse, prav vse znosijo svoje od članov zbrane hranilne vloge v banke in v teh bankah vladajo gospodje kapitalisti po svoje in za sebe. Če potrebuješ denarja, dobiš sicer svojo hranilno vlogo nazaj (seveda le v številkah, vrednost so izsesali kapitalisti!) — toda da bi ti „tvoja“ hranilnica pomagala s posojilom, kakor si ti prèj njej pomagal s svojo hranilno vlogo, tega ne boš dočakal.

Ko so vse to videli socialisti, so začeli še bolj pridno poučevati ljudstvo. Tudi na Slovenskem so poučevali in naš tisk, kakor ga je bilo malo in kakor je bil kruto preganjan, vendar kaže neizbrisne sledove, da so se mnogi starini resnično trudili vzbuditi ljudsko zavest, dvigniti delavsko izobrazbo in solidarnost. Žal, da so poučevali le teoretično, po tujih, nedoživljenih naukih, iz tujih knjig, in da niso imeli praktičnih velikih zgledov, kakor jih imamo mi. Niso imeli svetovne vojne in njenih posledic, posebno ne strahovitih valutnih izprememb, ki v zgodovini nimajo podobnega zgleda glede dalekosežnosti. Pa tudi niso imeli Blasnikove in Ljudske tiskarne, na katerih se bančni vpliv še lepše vidi, ker je rezal naravnost v proletarsko meso, brez posredovanja. Konec koncev pa tudi beda ni bila tako strašna, da bi bil mogel delavec na mah zapiti kar polovico dnevnega zaslužka, kakor se dogaja dandanes. Te razmere so prisilile zavedne sodruge, da so pogledali še malo globlje in našli, da je vse teoretično poučevanje brez

uspeha, če mu ne sledi praksa, izkušnja, dejanja. Alkohola se je bilo treba odreči popolnoma, z denarjem je bilo treba štediti tako, da je pomenjala vsaka organizacija že nekako malo banko in treba je bilo pritegniti razločke med delayskimi zaslužki ter uvesti progresivno obdavčenje vseh zavednih proletarcev. To praktično izvrševanje socialističnih načel je samo na sebi razbistrilo proletarce, da so začeli razumevati bančne kapitalistične trike. Pamanjkljivo zapisovanje dohodkov in izdatkov je bilo odpravljeno, pa se je takoj pokazala netočnost marsikaterega zaupnika, tudi večji nedostaki so se včasih ugotovili — to je bolelo bolj nego teoretično znanje o bančnih goljufijah, in na teh malih bolečinah so začeli naši proletarci šele razumevati bančne trike in paziti tudi na svoje voditelje, ko so se začeli sukati okoli bank. In v to dobo spada razdor organizacij, povzročen po agentih provokatorjih, ki so znali tako lepo izkoristiti nezadovoljnost in prepeljati delavstvo na teroristično polje, kjer ga je prežeča buržoazija zadavila. Proletariat seveda ne more umreti, saj ni kakor posameznik, ampak še danes težko diha od tega davljenja in le počasi okreva. Ali je čudno, da premišljuje, zakaj in kako da je padel v nesrečo? Ali je čudno, da sovraži bolj tiste iz lastnih vrst, ki so ga izdali, nego pa tiste, ki jih je vselej poznal kot svoje nasprotnike? Ali je čudno, da ima piko posebno na tiste, ki so ga nekaj učili teorije o bankah, ki so pa pozneje, ko delavstvo njih teorij ni moglo dovolj hitro razumeti, izgubili vero v zmago poštenega razrednega boja in začeli sami goljufati proletariat po tistih bančnih teorijah?

Seyeda, najbolj je zadela proletariat tista goljufija, pri kateri je bil okraden ne samo za svoje delo, ampak tudi za svoje prihranke, ki si jih je dolga leta od ust utrgaval. Da so s temi prihranki posamezniki postali gospodarji delniških podjetij, bančnih in industrijskih, on pa nima zdaj niti stotinke takratne vrednosti! To boli proletariat najbolj.

Z združnim denarjem stopi Nekdo v delniško družbo. V tej družbi ustanovi sindikat, to je družbo v družbi. Ta sindikat ima 51% delnic v rokah in s temi odločuje neomejeno. V sindikatu ima glavno besedo Nekdo, deloma z združnim denarjem, ki ga zastopa sam, deloma s prijateljstvom zastopnikov drugih zadrug in organizacij, ki so tudi v sindikatu. Kdor ima glavno in odločujočo besedo v sindikatu, jo ima tudi v celi delniški družbi, drugih 49% delnic kratkoma preglašuje in vse gre po njegovem. Tako postane Nekdo lahko gospodar tam, kjer ni njegovega kapitala niti za makovo seme.

Tak gospodar lahko gospodari in dela črne fondè po ljubi volji. „Jutro“ je dobilo n. pr. od Jadranske banke poldrugi milijon, kar tako iz prijateljstva, kakor je Jadranska banka iz prijateljstva tudi svojim delavcem v Strojnih tovarnah dala menda raynotoliko brč. Zato tako radi čitajo „Jutro“.

Pa gospodar Nekdo še ni zadovoljen. Noben kapitalist ni zadovoljen s tem, kar ima, vsak hoče še več. Ta delniška družba je premajhna, večje si želi. Kot zastopnik te družbe ustanovi novo, velikansko. Zdaj ima na razpolago že mnogo več kapitala nego prej, ko je delal samo z denarjem neke male

zadruga, po vrhu pa ima že tudi nekaj „svojega“ iz črnega fonda. Pa tudi zadruga bo zopet pristopila, saj je on gospodar v nji, in tudi prijatelji bodo vstopili vsak za svojo zadrugo itd. Tako spravi skupaj tri milijone in ustanovi d. d. (delniško družbo) z 10 milijoni. Najprej ustanovi zopet sindikat, ki bo imel 51% delnic v rokah, to je nad 5 milijonov. Ko je ta sindikat trden, razpiše vpisovanje za novo d. d. in vsi, ki mu gredo na led, bodo plesali v d. d. po njegovi volji. On zastopa sindikat, ker ima v njem večino, sindikat vlada d. d., ker ima v nji sindikat večino. Ljudje so pa slepi in znosijo tistih neumnih 49% delnic tako radi skupaj, kakor gredo ovce rade v klavnico, če jim moli mesar šop sočne trave.

Ko postane gospod Nekdo na ta način slaven bankir, mu pravijo ljudje ženij. Velikopotezen gospodar in organizator. Kjer je on zraven, tja gredo vsi radi. Če ni preveč požrešen in če dovoli tudi drugim kakšno malenkost, bodisi iz črnega fonda, bodisi v obliki dividende, postane lahko v par letih tako vpliven, da preide s svojim vplivom lahko iz ene bančne skupine v drugo, prenese počasi svoj plen in se naenkrat postavi za največjega nasprotnika svojih včerajšnjih prijateljev. Ljudje vidijo izpremembo, pa je ne obsojajo, ker jo je izvršil ženij. In ženijem je vse dovoljeno. Njih bankam tudi. Tudi tebi je dovoljeno nastopiti to pot do ženialnosti, samo ovce in osle si moraš prej vzgojiti, da ti pojdejo v klavnico.

Kdor je razumel ta članek, ve, kaj so banke in kaj ženialnost. Če ni v njem take ženialnosti, ali pa če ne mara, da bi bila, mora stopiti med ljudi, ki ne marajo biti ovce, in mora skupno z njimi delati za hitrejši razvoj zavednosti. Kajti le zavednost nas bo rešila ženialnih lopovov in njih vlade.

Banke, zadruga in delavstvo.

Vsem, ki se le količkaj bavijo s politiko, je gotovo še živo v spominu lanski boj med Kamenarovičem in ministrom dr. Žerjavom. Jadranska in Slavenska banka sta se borili na življenje in smrt, in ker imajo banke denar, da lahko plačujejo velika in draga poslana, so bili polni vsi jugoslovanski časopisi. Boj je bil tako ljut, da je pretil razbiti demokratsko stranko na drobne kosce in jo tudi je, vsaj za leto dni. „Jutro“ in „Slovenski Narod“ sta se pobijala prav tako divje, kakor sta prej pobijala samo socialiste.

Seveda se je s časom vse uredilo. Banke ne prenesejo velikih javnih sporov, na vsak način morajo poskrbeti za „zedinjenje“! Končno je zlato tele s svojo globoko idejo doseglo tudi sloga med „Jutrom“ in „Slov. Narodom“: te dni smo čitali, da je kupil „Slov. Narod“ g. dr. Žerjav, ki ima zdaj oba v rokah — gotovo se v njegovem naročju ne bosta tepla!

Nas je takrat najbolj zanimalo to, da je povedal g. Kamenarovič javnosti „skrivnost“ o g. ministru Antonu Kristanu, da je namreč sodeloval z g. Žerjavom in njegovim prijateljem A. Praprotnikom, ravnateljem Slavenske banke. Izmed vsega je bilo za naše delavstvo najzanimivejše tole: Ant. Kristan je predlagal Jadranski banki, ko je bil njen ravnatelj še g. Praprotnik, ustanovitev trgovske družbe á trois [v treh], potom katere naj se z ene strani izkorišča državno posestvo Belje s cenanim nakurom proizvodov, z druge strani pa socialistične organizacije v Sloveniji s kupovanjem teh proizvodov.

G. minister Tone Kristan je takrat objavil v „Napreju“ poslano, v katerem je izjavil, da bo potom svojega odvetnika dr. Maiarona vložil tožbo proti Kamenaroviču zaradi tega očitka. Ni nam znano, da

ni prav. Kajti ta morala pravi, da je treba denar obrniti pametno, da se doseže namen. Če bi bili dali „Svobodi“, bi jo bili korumpirali in po njej bi bilo! Ker so pa dali udrišoldatom, ki so jih ustanovili proti „Svobodi“, so izpregledali njih igro že tudi mnogi taki „Svobodaši“, ki drugače gg. upravnih svetnikov še ne poznajo. In ti pravijo zdaj, da bi udrišoldatov sploh ne bilo, če bi ne bilo tistih 15.000 Din. in uniform. In norce brijejo, češ, sold in soldat sta v sorodu. Mi pa pristavljamo, da ni soldata brez uniforme.

„Proti reparskim vitezom“ je bilo po zadnjem izkazu nabranih že 869 Din, za tiskovni sklad pa 13.615'80 Din, skupaj torej 14.484'80 Din. Še 515'20 Din manjka do 15.000 Din! Ta znesek naši zavedni sodrugi gotovo še naberejo pred Novim letom — pa bomo lahko rekli, da je zavednost že tudi v kapitalu premagala koruzni socializem, da je prostovoljni neposredni davek javno imenoma navedenih delavcev dosegel tisto višino, kakor posredni davek črnih fevdov. Kako daleč je potem še do zmage?

Umetnost.

[S posebnim ozirom na slovenske umetnike.]

Qui bene distinguit, bene docet.

Naši delavci naj ne bodo nikar preveč nevoljni, da smo se odločili pisati o stvari, ki se njih naravnost ne tiče. Prerad nam marsikdo očita, da se bavimo z rečmi, ki nimajo za delavstvo velikega pomena, toda mi smo vsak čas pripravljeni dokazati, da temu ni tako in da more prav vsakdo, če le hoče, zajeti iz naših člankov mnogo pouka, tudi če navidez zahajajo v zeljnike, kateri so tvojim vsakdanjim interesom odmaknjeni.

Naloga socialističnega prosvetljalnega dela ni samo ta, da prinaša v zaostale sloje novih prvin za življenje bodoče družbe, temveč je njegova naloga tudi takšna, da z ostrim nožem narezuje gnojne ture na koži sedanjega človeštva, da jih kaže takšne, kakor so in kakor bi ne smeli biti. Mnogokrat je v tem negativnem delu s kirurškim nožem veliko več uspeha nego v kakem pozitivnem delovanju samem, tudi na negativen način ozdravljeni so za splošno ozdravljenje dragocena pridobitev.

S tega vidika se nismo dali pregnati od načina našega boja, ko smo kritizirali napake preprostega delavstva, pa so nam rekli, da smo krivični, ker ne uvažujemo posebnih okoliščin, v katerih se to delavstvo ne more razviti, kakor bi ga mi radi imeli. S tega vidika smo mirno prenesli tudi marsikatero očitjanje, ko smo razgaljali gnulobo intelektualne, naobražene neumnosti. Saj so nam butali v obraz, da namenoma odganjamo in podcenjujemo intelektualnega delavca. Mi smo si pa bili svesti, da smo dovolj uvaževali olajševalne okoliščine ročnemu proletarcu, če je delal zmote; prav tako smo vedeli, da ne blatimo pravega intelektualstva in njegovih stanov, če napadamo kake advokate, profesorje, duhovnike, učitelje, uradnike, ki zanašajo med delavske vrste kužno bolezen neznačajnosti, osebnih spekulacij, zmede, zlobe, frazarstva, neumnosti in sploh vsega, kar ubija zdrave moči za zdravo idejo. Kdor nam hoče kaj očitati, nas mora pač najprvo poznati, brati, kar ne moremo vsak dan ponavljati, vedeti, da priznavamo obstoj zdravih ljudi poleg garjevstva. Tisti, ki so pred našo kritiko čisti, nas potem ne morejo smatrati za krivične demagoge, ki mečejo vse v en koš.

Kakšen pomen ima sploh umetnost za človeško družbo, za nas? O, vsi delavci ne gremo ravno dušno mimo njenega pojava, čeprav nas okoliščine prevečkrat silijo baviti se z drugimi stvarmi, čeprav bi hoteli govoriti o njem! Mi smatramo tudi delo umetnikovo za sociološko vrednoto. Danes ne dobiš zlepa človeka, ki bi javno zagovarjal znano individualistično načelo „l'art pour l'art“ [to je: umetnost za umetnost], češ, da delaš umetnost samo zavoljo umetnosti in da se ti ni treba ozirati na vse drugo, najmanj pa na želje in zahteve neumetniških krogov; vendar, če ne najdeš javnih zagovornikov takih teorij, jih je v praksi tem več, ki se tajno na njih naslanjajo in tudi po njih delajo. Saj če bi javno mislili in delali, bi se osmešili. Zakaj potem sploh izdajate produkte svojih srčnih radosti in bolečin, če vas ne briga, kakšen vpliv bodo imeli na svet? — to je tisto nevarno vprašanje, pred katerim klecne vsak javno izpovedani larpurlartizem na kolena. Zato, da zabavate? Pa to je tudi namen, ki leži zunaj umetnosti! Zato, da si pridobite materialnih sredstev za življenje? To je gotovo upravičena reč, saj nismo sentimentalne stare device, ki se zgražajo, če umetnik noče gladu poginiti kot zastojkar, toda z bistvom umetnosti nima zastojkarstvo nobenih specialnih vezi in kar je predvsem važno: nas neumetnike upravičuje vprašati se, če je vaša umetnost vredna našega — recimo kar denarja, brez sentimentalnosti. Najslabše je seveda, če hoče umetnik pod geslom larpurlartizma producirati dela, ki se ne strinjajo z našim svetovnim nazorom. V tem slučaju smo kot gibanje, ki podira ovire, naravnost prisiljeni, da branimo svoje interese, da napovedamo takemu umetniku boj! Če je pa naš nazor tak, da napoveduje boj že brezbriznosti, indolenci, neorientiranosti, potem je pa celo nemo-

goče, da bi se prej ali slej ne zadel ob umetnika, pa naj bo še tako nevtralen.

Vidite torej, da med nami razrednozavednimi delavci in umetnikom trajno ne more biti brezbriznostnega razmerja. Če pa nismo brezbrizni, mora nujno slediti bodisi korakanje v eni vrsti, bodisi brezobziren boj. Jasno je, da bi boja ne bilo treba, vsaj mi nimamo interesa hoteti ga. Tembolj, ker je umetnik med vsemi intelektualci, silneje in neposredneje nego njegov tovariš, hladni znanstvenik, poklican vplivati na nezavedne mase, ki jih mora po drugi strani tudi socializem na temelju svojega kulturnega programa navajati k razumevanju, k o svojenju umetnosti. Pri tem enakem stremljenju za umetnostjo se združijo naši interesi z umetnikovimi.

Kaj je umetnik? Dokler je kakor znanstvenik socialni faktor, ki dviga globočine človeške duše in bogastva njenega spoznanja, ne more biti nič drugega nego duhovnik, učitelj narodom. Da se razumemo: duhovnik v tem pomenu besede, da posreduje med široko maso in med etičnimi ter estetičnimi vrednotami na isti način, kakor so navadnemu duhovniku določili — po pravem ali po krivici, to nas sedaj ne zanima — ulogo, da posreduje med človeštvom in božanstvom. Lahko je umetnik čisto navaden klovn, ki hoče ljudstvo le zabavati kakor n. pr. vino, dovtipi in prodajne ženske; toda takemu umetniku mi odrekamo pravico do tega imena, do njegove obrti, do vstopa v našo hišo; in najbrže bi se tudi vsak umetnik branil očitka, da je tak umetnik. Toda če hoče biti duhovnik, se mora tudi njegovo življenje in delovanje usmeriti k njegovim nalogam, to mora občutiti kot dolžnost, če hoče, da bo tudi družba do njega izvrševala dolžnosti, ki jih mora do vsakega svojega člana. Umetnik v socialistični družbi ni več zver, ni več potepuh, ki je pognan z velike ceste v pragozdno samoto, temveč mu je v skupnosti z drugimi ljudmi sprejeti aktivno funkcijo, kakor je namenjena vsakemu posamezniku v drugih strokah. Sprejme-li to, potem ga mora družba postaviti v okoliščine, da mu ne bo več treba, svoje talente prodajati svinjam, kakor se danes po večini dogaja, da si ohrani golo življenje. Saj vemo, da „umetnost danes nič ne nese“, da se izrazimo z enim teh izrazov, ki so sicer silno praznični, pa zato točnejši nego vsa opisovanja z rokavicami. Koliko umetnikov je gladu umrlo in so ostali nepriznani, čeprav so za svojega življenja združili v svojem delu morda duševne vrhe svojega časa in naroda! Kapitalistična družba jih je ubila, ker niso služili njenim surovim materialnim nameram.

Ne sprejme-li umetnik svoje funkcije v novi družbi, potem se mora pač iz nje ločiti, ona mu po vsej pravici ne bo mogla ničesar nuditi, on ne bo imel pravice ničesar zahtevati — pa smo bot. Družba bo dolžna delovati za tistega, ki bo sam deloval za nje duhovni razvoj.

Ko smo tako določili razmerje med umetnikom in sedanjo družbo ter razmerje med umetnikom in bodočo družbo, nastane vprašanje, kaj prinašajo umetniki k dobojevanju edino pravilne in pravične družbe bodočnosti. Tu nam postane umetnik kot človek predmet socialistične kritike sedanjih razmer. Vsak človek, ki nima pri poštem delu od te družbe nobenega prida, vsak razdedinjenec, z eno besedo: proletarce, je dolžan delati za upropačenje sedanjega reda in za ustvaritev novega. Med proletarce pa prištevamo tudi umetnike, ne samo kot posameznike, temveč celo kot stan. Mogoče, da dobiš umetnika, ki kapitalistuje s svojimi talenti, toda pravi umetnik to ni. Glavna pravica umetnikova je pravica do svobodne besede, do izpovedanja resnice, toda v današnjem redu tudi umetnik te pravice nima, ker ga v njej omejuje kapitalistični svetovni nazor s svojo brutalno dobičkarsko, neetično, parazitsko materialno spekulativnostjo. Če niso umetniki razdedinjeni v gmotnem oziru, so pa okradeni svoje veliko bogatejše lasti: govoriti tako, kakor jim spoznanje veli, da je prav. Torej proletarci v vsakem oziru in kot taki dolžni, da se bore z istimi sredstvi kakor drugi proletarci za svoje pravice. Kot

človek se mora umetnik hočeš nočeš podrediti zakonu družabnega razvoja ali pa biti vsak čas pripravljen, da ga boj razredov zmečka, da ne doseže najvišjo mero individualne svobode, ki je v družbi mogoča. Odločiti se mora za enega izmed obeh svetovnih nazorov, ki se ločita vedno ostreje drug od drugega, kj sta se spopadla in ne bosta prej ustavila naskokov, dokler eden obeh ne obleži poražen. Tudi umetnik se mora prej ali slej odločiti, da vstopi brez maske bodisi v vrste propadajočega kapitalizma, bodisi v vrste zmagujočega socializma. Dvema gospodoma ne bo nihče več dolgo s. užil, to, da se kdo umika javnemu boju, pa še celo ne bo držalo.

Čuditi se moramo, da baš umetniki, ki jim je naloga spoznavati življenje, to morda najtežje med vsemi intelektualci doumevajo. Oni so ravno tisti, ki najčesteje proglašajo politiko za umazano, store pa nič ne, da bi je ne vodili ljudje, ki jo umazano delajo.

Samo neumni ljudje si žele čudežev — in čudež bi bil, če bi ti bila vseč vsaka beseda v časopisu, ki išče prave poti! Tudi ti si dolžan pomagati pri tem iskanju. Pa ne pomagaš, ker te včasih razjezi kaka beseda. Pri drugih časopisih te jezi vsa vsebina, pa vendar jih podpiraš. Ali ti vest ničesar ne očita?

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.
Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.

Nosite čevlje
z Berson gumi potplatli.

Prepričajte se sami, kako ugodni so za nositi. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je Berson-gumi potplat cenejši kot usnjeni ter pomenja nositev istih za Vas velik prihranek. Zahtevajte pa od Vašega čevljarja strokovno pritrđitev gumi potplatov z uporabo priloženega Berson-cementa.

Enkrat

za vselej se Vam priporoča samo
veletrgovina
R. STRMECKI, CELJE,
ako hočete res dobro in poceni
kupiti

ČEVLJE

domače ročno delo in fine tvorniške, nadalje obleke za ženske, moške in otroke, perilo, klobuke, pletene jope, čepice in šale, kravate, rokavice, nogavice in sploh vso modno robo za dame in gospode.
Trgovci engros-cene.

Slavenska banka d. d., Zagreb.

Podružnica: LJUBLJANA,

Delniška glavnica Din 50,000.000 —
in rezerve preko Din 12,500.000 —
Vloge čez Din 125,000.000 —.

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Vršac, Wien.

Ekspoziture:

Jesenice, Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka.

Agencije:

Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijacije

Slovenska banka, Ljubljana; Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split.

— Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. —